

Asiallinen kokousmuistolahja

IIKKO B. VOIPIO

VTL, kehitysjohtaja

VATT

Pekka Tiainen: *Employment and Welfare in Finland in the Years 1860–2030 – With application to European employment strategy; Labour Policy Study 211, Työministeriö ja Euroopan sosiaalirahasto, Helsinki 1999.*

Tämän vuosipuoliskon aikana on Suomen kamaralla pidetty lukuisia EU:n ministeri- ja alemman tasoisia virkamieskokouksia. Kaikki konferenssikävijät ovat joutuneet elämänsä varrella selkää väärällä kantamaan laadukkaita kuvakirjoja kokouspaikkakunnista, lähinnä ostovoimaisille turisteille suunnattuja maaesittelyjä sekä muuta jokseenkin hyödytöntä kokouskrääsää. Suuri osa niistä joutuu jo kokouspaikan roskalaatikoihin, osa lentokenttien vastaaviin ja vain pieni osa löytää tiensä kokousmatkaajan kotiin. Varsinaisen työnteon tueksi ei tällaisia ole oivallettu tehdä.

Suomen työministeriö on huomannut tässä merkittävän markkinaraon. VTT Pekka Tiainen on koonnut sopivasti EU-puheenjohtajuuden al-

kuun työvoimapolitiittisen järkäleen *Employment and Welfare in Finland in the Years 1860–2030 – With application to European employment strategy; Labour Policy Study 211, Työministeriö ja Euroopan sosiaalirahasto, Helsinki 1999*, jota kelpaa selailla kokousten jälkeenkin. Tämä Euroopan sosiaalirahaston tuella valmistunut kirja on varsin monikäyttöinen. Siitä saa kohdullisen katsauksen Suomen vaiheisiin sekä taloushistoriaan vuodesta 1860 eteenpäin. Lisäksi työministeriön uusimmat työllisyyskenaariot ovat saaneet arvoisensa alustan. Tämä oivallus yhdistää ministeriön näkökulmasta olennainen tietoisku matkamuiistoon on useammankin hantunnoston arvoinen teko.

Kirjasta saa kätevästi yhdestä lähteestä paljon irti talouspolitiikkaan vaikuttavista taustavirroista. Kirjassa on pyritty havainnollisuteen. Tekstilaatikot ovat eräin poikkeuksin sinällään kiintoisia ja palvelevat lehteilevää lukijaa. On aivan turha kuvitella, että julkaisua kukaan päätöksentekijöistä lukisi päästä päähän eikä se olekaan tarkoitus. Kirja todennäköisimmin päättyy nuorimmalle valmistelijalle taustaineistoksi puheenkirjoituksessa.

Työvoima- ja talouspolitiikan substanssi on hyvälaatuista virkamiestyötä eikä sitä kannata sinänsä erikseen arvioida. Edellä on kirjaa arvioitu sen myönteisimmistä puolista. Entäpä kirjan puutteet. Heti kun kirjaan uhraa aikaansa varttituntia pidemmän ajan, joutuu havaitsemaan huolitellusta kannesta huolimatta runsaasti viimeistelemättömyyttä yksityiskohdissa. Riittävän kunnianhimoisen faktori ei päästä käsiensä läpi viimeistelyltään näin kirjavaa tuotetta. Kesken toimitustyön on keksitty lisätä värjä graafeihin – miksei kaikkiin saman tien? Ja mikä pahinta, graafien värisävyvalinnat ovat mauttomat. Graafien koot ja taitto ovat häilyviä.

Viimeistelemättömyydestä kertoo myös se, että muutamien taulukkopäiden tekstit ovat suomeksi – ota nyt niistä selvää kontinentilla. Euroopan historiaa tunteva hämmästy, kun väitetään, että rautaesirippu nousi 1989! Käännös on kohtuullista kieltä, mutta hämmästyttävästi ajatukset tökkivät, kun ne on sanatarkasti yritetty kääntää suomenkielisestä alkutekstistä. Kielen tarkastajaksi nimetty henkilö tuskin on lukenut kirjaa ajatuksella – hän on pyrkinyt varmistamaan, että teksti muistuttaa englannin kieltä. Luulisi, että oikolukuohjelmat sinänsä herjaisivat joistakin virheistä. Lisäksi markkinoilta saa

varsin edullisia tietokoneohjelmia, jotka arvioivat tekstin luettavuutta ja tarjoavat hyviä vaihtoehtoja. Kirja olisi lisäksi kannattanut luetuttaa *hyvällä* syntyperäisellä brittiekonomistilla sekä ottaa varteen hänen kommenttinsa. Kaikkeen tällaiseen viimeistelyyn ei toden totta olisi tarvinnut käyttää aikaa kuin viikon verran. Kirjaa editoinut sulkavalainen firma ei tainnut ymmärtää tekstistä mitään ja sen panos taitaa liittyä kauniiden värikuvien lähteenä olemiseen. Joillekin lukijoille tutut maisemat Pihlajaveden Kommersalmen suulta ovat kirjan parasta antia.

Kun teksti perustuu suurelta osaltaan Työvoima 2017 -raporttiin, jonka projektin vetäjänä on toiminut neuvotteleva virkamies Pekka Tiainen, luulisi viittauksissa ko. raporttiin voivan tulla toimeen säästeliäämmin. Tuntuu kuin oltaisiin pyritty Guinnessin kirjaan itseensä viittaamisessa. Kirjan liitteenä oleva kirjoitus kokonaistuottavuudesta, joka perustuu Pekka Tiaisen väitöskirjaan, on kirjan kohdeyleisön kannalta turha. Tästä liitteestä tuskin tulee Pekalle meritoitumisen kannalta olennaista riviä. Mikä mahtaa olla lyhin aikayksikkö kaavakokoelman yliloikkaamisessa?

Kirjan perusidea on loistava. Siitä kannattaa ottaa viimeistelyn jälkeen toinen painos.